

2013-02-08

Lokal värdighetsgaranti för äldreomsorgen i Robertsfors

Inledning

Den nationella värdegrunden och dess innehåll ligger till grund för värdighetsgarantin för äldreomsorgen i Robertsfors kommun. Enligt regeringens bedömning bör en lokal värdighetsgaranti innehålla ett förtydligande och en konkretisering av hur kommunen arbetar med lagreglerade, nationella krav och hur man arbetar med Socialstyrelsens föreskrifter exempelvis:

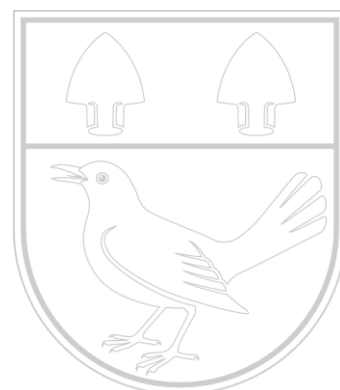
- den nationella värdegrundens tillämpning.
- den enskildes möjligheter att göra egna val inom ramen för de insatser som beviljats henne eller honom.
- upprättandet av genomförandeplan.

Den lokala värdighetsgarantin utgår från ett generellt synsätt avseende värdigt liv och välbefinnande. Förhållningssättet är att personalen är i de äldres tjänst. De äldre står alltid i centrum med rätten till att ha makt och kontroll över sitt eget liv.

När det krävs specifika individuella insatser, som innebär avsteg från värdighetsgarantin, ska det dokumenteras i genomförandeplanen. Alla insatser utgår från de äldres behov men anpassningar måste ibland ske med hänsyn till personalens arbetsmiljö.

Riskbedömningar sker alltid för att förebygga och eliminera fallrisker och olyckor så att inte någon kommer till skada.

Anhöriga är en viktig resurs som kompletterar kommunens äldreomsorg. Det handlar inte minst om sådant som ger livsmod, livsglädje och en känsla av sociala sammanhang.

ROBERTSFORS
KOMMUN

**Rätt till
privatliv
och kroppslig
integritet**

Värdigt liv

För de äldre inom äldreomsorgen innebär det att:

Den enskilde har möjlighet till avskildhet

- Den enskilde kan låsa om sig om den skulle vilja det.
- Den enskilde kan äta i sitt eget boende om den vill det eller tillsammans med andra (särskilt boende).

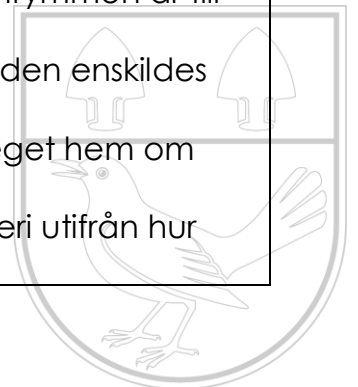
I vår yrkesutövning:

- ger vi möjlighet till avskildhet vid dusch och toalettbesök,
- drar vi för gardiner/persienner innan hjälp med på-/avklädning eller personlig hygien påbörjas,
- klär vi på/av en kroppsdel i taget för att den äldre inte ska känna sig naken, beskådad eller frysa,
- berättar vi kontinuerligt vad vi gör i omvårdnaden.

Personalen respekterar att bostaden är den enskildes hem

I vår yrkesutövning:

- ringer/knackar vi på oavsett om vi får svar eller inte,
- frågar vi om vi får komma in när den äldre har besök,
- talar vi om vem vi är,
- frågar/berättar vi innan vi öppnar skåp eller garderober,
- frågar vi vad den enskilde vill ha för kläder på sig,
- respekterar vi att gemensamma utrymmen är till för de enskilde,
- flyttar vi inte på personliga saker i den enskildes hem,
- kastar vi inte mat i den enskildes eget hem om den inte är informerad om det,
- ställer vi in matvaror i kyl/frys/skafferier utifrån hur den enskilde vill ha det.

ROBERTSFORS
KOMMUN

Den enskilde får bestämma själv om den kroppsliga omsorgen

- Den enskilde bestämmer själv vem som ska hjälpa till med duschning.
- Den enskilde har möjlighet att bestämma tid för duschning.
- Den enskilde har rätt att få hjälp med att gå på toaletten dygnet runt.

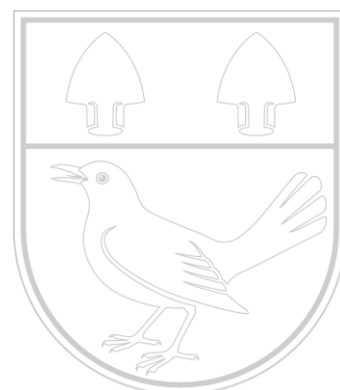
I vår yrkesutövning:

- avbryter vi t.ex. tandborstning, duschning, nagelvård om den enskilde visar att den inte vill,
- försöker vi motivera den enskilde till att göra sin kroppsliga omvårdnad efter sin egen förmåga,
- är vi lyhörda och flexibla för den enskildes önskemål om hur och när den äldre vill ha den kroppsliga omsorgen samt vem som ska bistå den äldre,
- frågar vi alltid hur den enskilde vill ha det.

Personalen tar hänsyn till den enskildes bakgrund och religion

I vår yrkesutövning:

- visar vi intresse och nyfikenhet för den enskildes bakgrund,
- respekterar vi den enskildes åsikter och lägger inte in egna värderingar,
- tar vi reda på mer om vem den enskilde är som person, tex genom samtal med den äldre, anhöriga, levnadsberättelsen

**Möjlighet att
upprätthålla
sitt
självbestämmande**

Den enskilde har rätt att neka den omsorg som erbjuds

I vår yrkesutövning:

- dokumenterar vi avvikelser när den enskilde nekar till omsorg, för att säkerställa omsorgen, samt att vi följer upp genom en ny individuell planering.

Den enskilde kan påverka hur insatserna ska genomföras

- Den enskilde ska känna att den själv bestämmer över insatserna.
- Den enskilde ska känna att den själv bestämmer när, i vilken ordning och hur insatserna ska utföras.

I vår yrkesutövning:

- går vi igenom innehållet i genomförandeplanen med den enskilde i första hand och med närstående, god man och förvaltare vid behov,
- uppdaterar vi genomförandeplanen minst var 6:e månad för att ha aktuell information om hur den enskilde vill ha det. Det kan t.ex. gälla byte av inkontinenshjälpmedel, nattmål, tillsyn under natten och ungefärlig tid för uppstigning och sänggående,
- för vi en dialog varje gång om hur den enskilde vill ha det,
- lyssnar vi och läser av signaler hos den enskilde och försöker säkerställa att vi tolkat signalerna rätt.

Den enskilde kan påverka vem som utför insatserna

- Den enskilde har möjlighet att byta kontaktperson om den vill.
- Den enskilde har möjlighet att välja och även att neka personal.

I vår yrkesutövning:

- är vi flexibla och öppna för om den enskilde vill att någon annan utför insatserna.

ROBERTSFORS
KOMMUN

Individanpassning

**och
delaktighet
i beslut och
insatser**

Den enskilde känner sig trygg med att framföra sina åsikter

- Den enskilde ska känna sig trygg med personalen dygnet runt och våga säga vad den tycker.
- Den enskilde får tilldelat en kontaktombud som är huvudansvarig för omvårdnaden.

I vår yrkesutövning:

- lyssnar vi och visar respekt för den enskilde,
- sker informationsutbyte mellan kontaktombud från hemtjänst till äldreboende för att skapa trygghet vid flytt till äldreboende,
- uppmuntrar vi de enskilde till att framföra synpunkter och klagomål för att ständigt förbättra verksamheten,
- ansvarar vi för att skapa en god atmosfär och tar oss tid att lyssna.

Den enskilde upplever att det är samråd och samförstånd kring omsorgens utförande

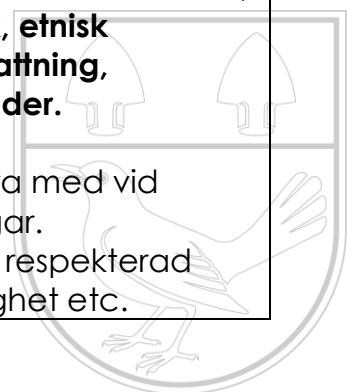
- Den enskilde får gå upp när den vill.
- Den enskilde får äta en valfri frukost när den vill.
- Den enskilde får lägga sig när den vill .
- Den enskilde är med och bestämmer vilka kläder den vill ha på sig.
- Den enskilde får bestämma om den vill delta i en gemensam aktivitet.

I vår yrkesutövning:

- berättar vi och för en dialog för att den enskilde ska känna sig delaktig,
- kan vi ge den enskilde olika alternativ till utförande genom att vara flexibla och lyhörda.

Den enskildes behov och önskemål beaktas utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

- Den enskilde kan välja att inte vara med vid firande av vissa högtider/helgdagar.
- Den enskilde blir accepterad och respekterad oavsett kön, religion, etnisk tillhörighet etc.

ROBERTSFORS
KOMMUN

I vår yrkesutövning:

- respekterar vi den enskildes åsikter och lägger inte in egna värderingar.
- är vi lyhörda om den enskilde inte vill bli duschad av motsatta könet.

Insatser av god kvalitet

Personalen har god kännedom om den enskildes vanor samt omsorgs- och Vårdbehov

I vår yrkesutövning:

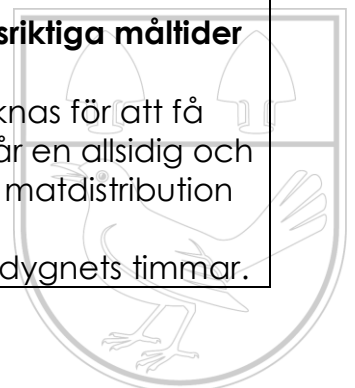
- får vi information om den enskildes vanor vid välkomstsamtal och vid individuella planeringsmöten
- säkerställer vi att kontaktombudet upprättar genomförandeplan och all personal dokumenterar i journalhandlingarna
- använder vi oss av omvårdnadsträffar (särskilt boende, hemtjänst) och teamträffar (hemtjänst)
- ger vi återrapporter till biståndshandläggare (hemtjänst).

Personalen har lämplig utbildning och erfarenhet

- Vid rekrytering av tillsvidareanställd personal krävs adekvat utbildning (Omvårdnadsprogrammet, Vård och omsorgscallage), gott bemötande, god samarbetsförmåga samt förmåga att ta ansvar och följa beslutade rutiner för verksamheten.
- Personalen erbjuds obligatorisk fortbildning kontinuerligt.

Den enskilde ges möjlighet att få näringsriktiga måltider

- Näringsvärde i alla måltider beräknas för att få kännedom om att den enskilde får en allsidig och näringsriktig kost (särskilt boende, matdistribution via hemtjänst)
- Måltiderna är väl fördelade över dygnets timmar.

ROBERTSFORS
KOMMUN

- Den enskildes behov och önskemål av specialkost tillgodoses.
- Den enskilde har rätt till att tacka nej till måltider.
- Matsituationen ska vara lustfylld.
- Den enskilde bestämmer själv om den vill äta sin måltid i sin bostad eller i det gemensamma dagrummet (särskilt boende).
- Hemtjänstens kunder har möjlighet att välja mellan fem rätter per dag.

Verksamheten utvecklas fortlöpande genom

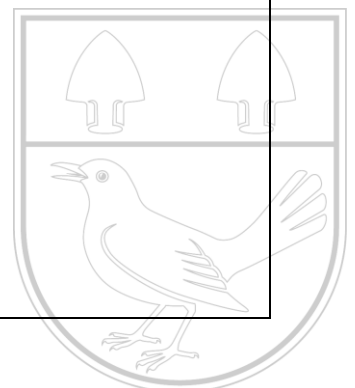
- Omvårdnadsträffar och team träffar finns för att kvalitetssäkra omvårdnaden av de enskilda samt för att följa upp avvikelserapporter. Kontaktombudet säkerställer att insatserna kring den enskilde samordnas på bästa sätt.
- Kostombud finns som följer upp synpunkter på maten.
- Kvalitetsledningssystem uppdateras kontinuerligt.
- Vi vård i livet slut hålls alltid anhörigsamtal för att informera och fånga in synpunkter samt önskemål
- Efterlevnadssamtal erbjuds samtliga anhöriga.
- Arbetsplatsträffar är ett forum som genomförs utifrån samverkansavtalets intentioner.
- Registering och/eller riskbedömningar görs Senior Alert, palliativa- respektive BPSD-registret

Ett gott bemötande

En person som är okänd för den enskilde presenterar sig

I vår yrkesutövning:

- tar vi i hand och presenterar oss för den enskilde. Även ordinarie personal presenterar sig eftersom det är lätt för den enskilde att glömma.
- ska legitimation kunna uppvisas inom hemtjänsten

ROBERTSFORS
KOMMUN

Personalen tar sig tid att samtala och lyssna till den enskilde

I vår yrkesutövning:

- sitter vi ner för att komma på samma nivå som den enskilde
- visar vi med vårt kroppsspråk att vi har tid
- lyssnar vi tills den enskilde pratat klart
- är vi lyhörda och stannar upp när vi ser att den enskilde vill säga något
- ställer vi inte frågor om vi inte har tid att lyssna in svaret
- tar vi alltid av oss ytterkläder när vi kommer hem till den äldre (Hemtjänst)

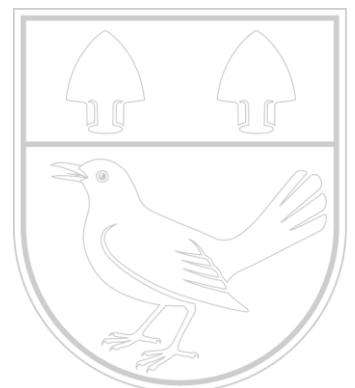
Personalen håller överenskomna tider

I vår yrkesutövning:

- lyssnar vi in hur den enskilde vill ha det
- svarar vi alltid på larm
- meddelar vi den enskilde om vi blir försenade

Välbefinnande

För de enskilde inom äldreomsorgen innebär det att:

Känsla av
ROBERTSFORS
trygghet

Välbefinnande

För de enskilde inom äldreomsorgen innebär det att:

Den enskilde känner igen sig i vardagliga situationer

- genom att det finns en aktuell genomförandeplan som utgår ifrån den enskildes behov.
- persienner fälls upp eller ner för att markera tid på dygnet.
- den enskildes individuella önskemål styr hur insatserna utförs.
- genomförandeplan finns för att personalen ska utföra lika insatser .

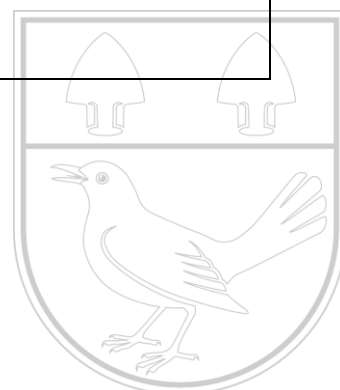
I vår yrkesutövning:

- hälsar vi på morgonen och benämner den enskilde med namn.
- samtalar vi om vad det är för dag och årstid,
- uppmärksammar vi bemarkelsedagar och andra högtidsdagar (särskilt boende).

Den enskilde ska slippa omständigheter som kan skapa oro eller ovisshet

I vår yrkesutövning:

- stänger vi av distraherande ljud som TV, radio, diskmaskin vid t.ex. måltider eller andra sammankomster.
- dukar vi inte av matbordet förrän alla ätit klart.
- talar vi med och inte över huvudet på den enskilde.
- håller vi vad vi lovat och meddelar om hinder uppstår.

Upplevelse av
ROBERTSFORS
meningsfullhet

Den enskilde ges förutsättningar för sådant som ger livsmod, livsglädje och en känsla av sammanhang

I vår yrkesutövning:

- ser vi levnadsberättelsen som en viktig källa för att få kunskap om den enskildes intressen och sociala sammanhang.
- använder vi musik som den enskilde känner igen för att skapa välbefinnande.
- mår vi om att den enskilde ska få ett vårdat yttre för att bibehålla sin självkänsla.
- erbjuder vi den enskilde att delta vid gemensamma aktiviteter och lyssnar in om den enskilde vill delta.
- skapar vi trevnad vid högtider.
- erbjuder vi promenadstöd, social stimulans och ledsagning utifrån biståndsbedömning (Hemtjänst).
- samarbetar vi med frivilliga organisationer för att ge möjlighet till ett större utbud av aktiviteter.
- ger vi den enskilde möjlighet till daglig utevistelse.
- uppmuntrar vi anhöriga att vara delaktiga.

